

THE WILD

SUOMALAISIA SARJAKUVANTEKIJÖITÄ
1978

Tassuissanne on nyt arvaamattoman hieno kokoelma muotokuvia varustettuina persoonallisilla kommentteilla. Kaikki tällä haavaa töitään julkisuuteen saavat sarjakuvantekijät Suomenniemellä on tarkoitus esitellä Sarjainfon sivuilla, tässä on melko hyvä alkku. Piirrookset ovat omakuvia ja henkilötiedot kuvantekijäin itsensä antamia.

VELI-PEKKA ALARE

Tampere. Synnyttyään 1946 Alare kiihuhti läpi oppivelvollisuuden Tampereelle taidehistorian pariin, korkeakoulussa kypsyi päättös kuvataiteilijan ammattiin 1970. Ensinnä syntyi Nuhju Tamperelaiseen, 1970-74, samana vuonna -70 tuli voitto Nuorison taidetapahtumassa Kalle ja Vallu -sarjalla. Sitten tuli Asterinen, joka julkaistiin Arpuusissa 1972. Tämä Asterix-mukaelma antoi idean Pekkoon. Pekko debytoi Amos Andersonin sarjakuvanäyttelyssä 1971 (historiallista?), jatkoi Sarjiksessa 1972-74 päättyen nykyiseen lehteensä. Viimeisessä Sarjiksessa ilmestyi pari sivua Alareen Paavo Poloista. Vuodesta 1975 on syntynyt yhdessä Jykin kanssa Kutri-Helenaa ja Isoa-Kallea. Sarjojen lisäksi Alare filipustaa pilapiirroksia, kuvituksia ja julisteita.

ASMO ALHO

Asmo Alho (1903-1975) tunnetaan Matti Melkosen ja Kieun ja Kaiun piirtäjänä (kts. artikkeli A.A.:sta Sarjainfossa 1976:1).

OLA FOGELBERG

Ola Fogelberg (1894-1952) piirsi elässään neljää sarjakuvaa, Janne Ankkasta, Herra Pätäkää, Pupua ja Pelleä ja ennen kaikkea Pekka Puupäättä (kts. Sarjainfo 1975:1, joka on kokonaan omistettu Fogelille ja Pekalle).

AKSELI HALONEN

Akseli Halonen (-1952) piirsi ja kuvitti vuosikymmeniä Yhteishyvää, laajan lukijakunnan hän valloitti ennen kaikkea Sattuman Villillä. Sarja ilmestyi 1927-1952. Se aloitti nimellä Römpötin Risto, mutta päätyi sitten Villen. Villen esikuvana lienee alunperin ollut Adamsson. Aluksi liittyi kuviin runo, sitten muuttuivat värsyt lyhyiksi suorasanaisiksi esityksiksi. Viimein jäi Villen sanoma pelkän kuvallisen ilmaisen varaan, ja hyvinhän Ville pärjäsi. Vuonna 1974 aloitti Yhteishyvä Villen uudelleen lukijain toivomuksesta.

TOVE JANSSON

Helsinki. Toven mielestä: "Sarjakuvapiirtäjän työtä voisi itseasiassa pitää vastuullisempaan työhön kuin vain hauskuutuksen tai jännityksen tarjoamisena muutamassa ruudussa. Niin paljon enemmänkin voisi antaa, saada ihmiset aivan huomaamattaan ajattelemaan asioita. Heitä voisi lohduttaa, innostaa yrittämään uudelleen vaikka on vaikeaa. Voisi avata uusia näkökulmia, ja paljon muuta. Mutta ajanmittaan saattaa päivittäisen sarjan piirtäjä väsyä, olla yhtä väsynyt kuin lukija aamulehteä aukoessaan, pitkä päivä edessään. Silloinhan me kaikki vain yritämme pysyä reippaina, vai mitä?"

J.K. JUNTUNEN

Helsinki. Popkulttuurin monitoimimies toimittaja Juntunen kätkeytyy salaperäisyyden verhoon.

JUSSI KARJALAINEN

Kuopio. Jussi on 1963 syntynyt sarjakuvantekijä ja toivoo tulevaisuudessa pääsevänsä ja pystyvänsä ammatikseen tallaamaan suomalaisen sarjakuvataiteen ohdakkeista polkua. Sarjoja Jussi on piirtänyt kuutisen vuotta, pöytälaatikkosarjoja on syntynyt valtavat määrät. Tällähaavaa ei synny muita sarjoja kuin Tuntemattomat Sotilaat. Aiemmin on Jussi saanut töitään julki Nonarissa ja kuopiolaisissa paikallislehdissä.

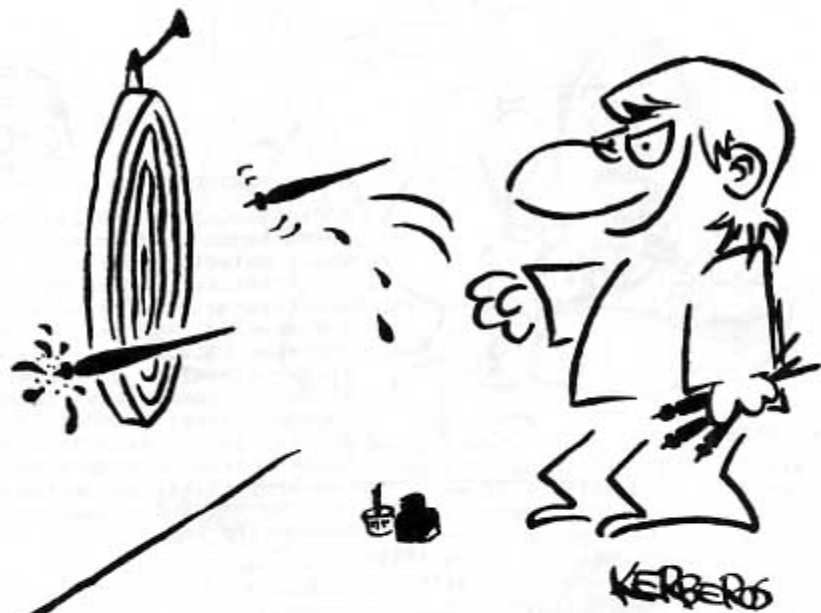
MAURI KUNNAS

Turku. Synnyttyään 1950 Vammalassa Mauri luki koulunsa ja suoritti graafisen linjan Taideteollisessa Korkeakoulussa. Tällöin jo Mauri tykkäsi piirtää porsaita, sittemmin niitä ilmestyi omakustanteina kolmeen otteeseen: Helmiä Sioille 1,2,3. Opiskeluaikojen hedelmiä oli myös Salmen, Tuomiston ja Oitisen kanssa luotu Tapaus Keuruu eli dosentti N.N.:n ihmeelliset seikkailut Suomessa ja Neuvostoliitossa. 1972 tuli sitten Jerry Kotton, omakustanteena sekini. Ansioluetteloon voidaan lisätä J.K. alias Kotlant Jaarti Iltasissa, pilapiirroksat Suomen Kuvalehdessä ja tätä nykyä Turun Sanomissa, jonka kuukausi-palkkainen piirtäjä Mauri nyt on. Nyrok City on tällähaavaa ainoa Maurin ilmestyyvä sarja. (Kts. M.K.:n haastattelu Sarjainfossa 1977:1.)

BUNCH

eli INNOKKAITA YKSILÖITÄ

KALEVI LAALO

Nastola. Kerberos on 1943 syntynyt tiedotuspäällikkö, naimisissa, kaksi lasta. Piirtänyt pienen ikänsä, vaan ei käynyt taideopintoja. Ekoja tarkoituksella tehtyjä töitä 14-vuotiaana ei julkaistu, mutta 1962-67 syntyi jo kuvitusta *Kansan Lehteen* ja *Työväen Joululehteen*. 1973 uusi tuleminen lahtelaisessa Neekerin Unessa sarjalla *Jisto*. Sittenmyin syntyneitä: *Teemu Tohot-taja*, *Duunarit*, *Puke*, *Rahti-Reiska*, *Närkki* ja *Hiekkalaatikko*.

KÄYTTÖKUVA

Helsinki. Osuuskunta Käyttökuva on v. 1974 perustettu graafinen suunnittelutoimisto, jossa on kahdeksan jäsentä. Käyttökuva tuottaa tällä hetkellä kolme sarjakuvaa muun graafisen suunnittelun ohella, *Mämmiläh*, *Apina Kapina* sekä *Oskaria*. Kahta ensinmainittua piirtää Tarmo Koivisto ja *Oskaria* Gua Vainio. Sarjojen ideointiin, väriytykseen ja kritisointiin osallistuu useampia osuuskuntalaisia niin, että kaikki ovat olleet tekemässä niitä tavalla tai toisella. Osuuskunta Käyttökuvaan kuuluvat jäseninä graafikot *Kirsti Brandt*, *Tarmo Koivisto*, *Jaakko Liukkonen*, *Leena Penttinen*, *Gua Vainio*, *Hannu Virtanen*, tekstiilitaiteilija *Pirjo Koivisto* ja sihteeri-konttorinhoitaja *Aira Virtanen*.

HEIKKI-PEKKA MIETTINEN

Tampere. Tilt on piirtäjä Tampereelta, tupajumi kansan ikeessä, tupamaro hengen slummissa, nousee taantumuksen pimeitä voimia vastaan puujalkavitsi ja pukinsorkka aseinaan, sisäistää kansan katkeruuden ja yhteiskunnallisen epäoikeudenmukaisuuden ja ulostaa kuvallista kettinkiä, johon mainitut taantumuksen voimat aikanaan kahlitaan.

On piirtänyt sarjakuvia vuodesta 1972 lähtien ja julkaissut sekalaisten strippien ohella tamperealaisessa opiskelijalehti *Aviisissa* syksystä 1974 alkaen sarjakuvaa *Pakkeinen*. Mainittakoon lisäksi edesmenneen *Muuli*-sarjoksen numerossa 4/77 ilmestynyt, Teuvo Tuuliolle omistettu kuvanovelli *Tyney* ja *Taisto*.

TIMO MIKAMA

Tampere. On 29-vuotias rakennusinsinööri ja puoliammattimainen pila-piirtäjä. Ensimmäinen sarjakuva *Krenatöörit* alkoi kuutisen vuotta sitten. Edesmenneet on *Otukset* *Viikkosanomissa*, mutta *Professori Tuumivainen* ja etenkin *Allu Kaponen* voivat sitäkin paksemmin.

TIMO MÄKELÄ

Helsinki. Ikää Timolla on 27 vuotta, ammatti on graafikko (freelancer) ja päivätyönä syntyy julisteita, ilmoituksia ym. mainos- ja käyttögraafikkaa. Sarjakuva on tois- taiseksi enempi harrastus, näitä harrastuksia ovat Olli ja Timo ja Tiina. Edellinen ilmestyi ensi ker- ran huhtikuussa 1977, jälkimmäinen tammikuussa 1978. Lisäksi pistäy- tyi Kansan Uutisissa sarja nimeltä Öljyä, Poliisineuvos Pentti (loka- kuu 1977 - helmikuu 1978).

URSULA NIEMISTÖ

Helsinki. Syntyi viisikymmenluvun alkuvuosina ja kävi koulunsa, muu- taman sekatyövuoden jälkeen meni (silloin: pääsi) mainostoimistoon. Siellä on yhä leipäpuunsa. Kiinnos- tui sarjakuvan piirrännästä Sarjik- sen aikoihin, piirsi siihen itse- kin. Ja kiinnostus on jatkunut: piirtää Ursulaa.

HEIKKI PAAKKINEN

Toijala. Huiko on 17-kesäinen lu- kiolainen, ja piirtää itseään har- rastukseksi. Ikää Huikolla taa- sen on kolme vuotta, on hölmöillyt kolmessa lehdessä Itä-Suomessa, mutta haluaisi mielellään tulla tutuksi muuallakin Suomessa. Ideat sarjaan syntyvät yksinkertaisesti: sankari vain kuvaa itseään m.t.t. (mikä tuli toteennäytetyksi).

MAIJA PAAVILAINEN

Sodankylä. Kotkassa 1945 maailmaan putkahtanut Maija mietiskeli rupea- vansa balettiantisijaksi tahi lähe- tyslääkäriksi, mutta päätyikin suo- menkielenmaisterina papinrouvaksi Sodankylään. Nyt Maija ilmoittaa olevansa päivisin äiti ja emäntä, öisin piirtelijä ja maalarikin. Niitä piirroksia ovat julkaisseet vuosien varrella monet lehdykät US :sta ja Ylkkäristä alkaen. TV:n lastenohjelmiakin on syntynyt pari käsikirjoituksineen piirroksineen. Uula on rakkaudentunnustus pilaa- mattomalle Lapinmaalle.

JYRKI PAAVOLA & RISTO NURISALO

Tampere ja Tampere. Edellinen kuvien töhertäjä taipaleensa alussa vaan nyt ideoija, jälkimmäinen piirtäjä 1. tarkemmin graafinen suunnittelija TV-2:ssa. Jyvä syn- tyi 1944 ja Rike 1941. Sarjakuvien teko yhdessä alkoi 60-luvun alus- sa, ensimmäinen ilmestyi Tampere- laisessa 1965, saman vuoden syys- kuussa alkoi Puutaheinää. 1966-67 syntyi ajankohtaisia pilakuvia päi- välehteen, 1967 em. Tamperelaisen sarja muuntui Runteliksi. Käytyään Vipissä se päätyi nykyiseen leh- teensä. 1974 ilmestyi Runteli heit- tää vesilintua. Jyvä ideoi Alareen kanssa Kutri-Helenan vuonna 1975 ja 1977 oli vuorossa Salapoliisi- toimisto Hämäläinen & Savolainen Riken kanssa. Iso-Kalle on niin ikään Jyvä ja Alareen tuote.

JORMA PITKÄNEN

Suonenjoki. Jope syntyi 1947 ja tie sarjakuvapiirtäjäksi viitottui jo leikkikielessä: nuoren taiteilijan päiväkotia markeerasi iso pahvi- loota, johon vekara sijoitettiin väriliidut varusteinaan. Sitten seurasi oppikoulu ja somistajakou- lu, sarjakuvapiirtäjäksi siis oys- tymetsästä sitä pitkää tietä. Piir- tänyt sarjakuvia päätoimisesti vuo- desta 1974: Näkymätön Viännänen (1973 Viikko-Savo), Vossikka, Topin Divari, Mauno Mansikka, Näläkämäk, Kisko, Namika-Show. Muita hommiakin, graafista suun- nittelua, täytyy tehdä. Parina viime vuonna on nälkäräjä kuitenkin loitontunut. Harrastukset: työ, työ ja aviovaimo (sanoo vaimo). 5-vuotissuunnitelmassa om albumi. Viännästä levittää Bull's.

HEIKKI PREPULA

Iisalmi. Tempaisi sanomalehtitutki- non Yhteiskunnallisessa Korkeakou- lussa 1963, ollut vapaa ammatinhar- joittaja vuodesta 1973. Piirtää yhä sarjakuvaa, Kössi Kengurua.

VEIKKO SAVOLAINEN

Helsinki. Vuonna 1929 syntynyt Joo- nas piirteli jo pikkuisena sarjoja ja lähetti isälle Itä-Karjalaan

sota-aikana. Inttiaikana kuvitettu kurssijulkaisu sitten osui oikeisiin silmiin Sanomilla ja Joonaan metsänhoitaja-haaveet saivat jähää. Joonas käynnistyi 1950 ja ilmestyi moniaalla aina vuoteen 1974 Sarjikkosen sivuilla. Ainutlaatuinen urakka suomalaisen sarjakuvan teossa (X - Tulevaisuuden keksintö, Maa meren alla, Ruutinyrkki, Toone, Virnu, Joonas ulkomaiseen levitykseen, Unto Uneksija, sarjat Hevoshullullehteen) teki Joonasta luonnollista luonnollisemmin haikeasti muisteltavan Sarjikkosen päätoimittajan. Eikä J. ole voimahahmo aivan omaa kaliiperiaan ainoastaan sarjakuvan alalla, onpa myös uranturtaja kotimaisen animaation ja piirroselokuvan saralla.

JORMA TIITTANEN

Espoo. Titun sos. tunnus on 291029-069 F, pankki: Postipankki 5703 06-9, ennätys korkeushyöpyssä 143 cm, hypätty Hämeenlinnan vanhalla urheilukentällä elokuussa 1948. Sot.arvo alikersantti. Ei opintomatkoja, Leningradissa kylä käynyt, sisko käynyt Saksassakin. Ei julkisia tunnustuksia, mitaleja, diplomeja, kunniakirjoja tai merkkejä eikä ansioristejä. Ei ihaile sotaa, ihailee rauhaa. Erikoisesti Pähkinäsaaren rauhaa v. 1423 ja Täyssinän rauhaa v. 1595. Titu-lointien lisäksi miehemme piirtää Herra Jalkasta.

URMAS TUOMINIEMI

Vammala. Miehemme syntyi 1943 Laihiolla ja toimii liikenneopettajana Vammalassa. Piirtämiskipinä syntyi n. 10 vuotta sitten voitosta Suosikin järjestämässä piirustuskilpailussa. Nyt on Velmua syntynyt jo 9 vuotta, ensin Lauttakylä-lehteen ennen nykyistä foorumia. Vuoden 1978 tulokas on Vinkki, liikenneaiheinen sarja. Lisäksi on Urtsin piirroksia näkynyt Veijari-, Ahjo-, Partio- ja Aamulehdessä.

HARRI VAALIO

Järvelä. Muistikuvaa omasta syntymästään 17.4.1956 Kärkölässä Wallulla ei ole, sitäkin tietoisemmin hän on kihloissa ja puurtaa Hämeenlinnan Opettajakoulutuslaitoksen III-kurssilla. Wallun töitä seuralaiset ovat jo nähneet Infossa, edesmenneessä Huulessa ja myös Nonarissa. Länsänperäläiset ilmestyy viikottain paikallislehdessään, muita harrastuksia ovat valokuvaus, reggae ja viikset. Tulevaisuuskin on suunnitteilla ...

ERKKI TANTTU

Helsinki. Taidegraafikko ja kuvittaja Tantt (s. 1907) on piirtänyt sarjakuvaa yli 40 vuotta, ja se sarja on Rymy-Eetu. Suosikeilleen E.T. on lukiessaankin uskollinen, tättänykyä ne ovat Harald ja Velho. Omien sanojensa mukaan E.T. ei enää viitsi piirtää ja sarjakuvaa harrastaa, tammähän ei pidä lainkaan paikkaansa: Rymy-Eetu vastasi ensimmäisenä grafialaisille lähetettyyn sarjakuvakyselyyn.

MARTTI SIROLA

Vantaa. "Sarjakuvassa on jotain rahvaanomaista, joka tekee siitä aidon ja syvällisen. Esimerkiksi Rita Rinna liikkuu vahvasti alitajuisen ja toden rajamaastossa. Rita on luotu stressin täyttämässä aivoissa. Ehkäpä siksi hän asuu paalukylässä. Toisaalta Rita on realistinen kuva naisesta, koska sen on mies tehnyt. Hän taitaa muuten olla naisihanteeni, muodokas, henkevä ja roteva. Rita on pärjännyt samalla vaateparrella jo toista vuotta. Meillä sarjakuvaa ei liiemmälti tehdä rikastumistarkoituksessa. Se on suuri puute, mutta osoittaa, että sarjakuva on henkisyöden tuote. Sarjakuva näyttää olevan niin riippuvainen minusta, etten pääse siitä millään irti. Ja sarjakuvan tekijä on niin köyhä, että jos kirjoituskoneesta sattuisi värinaha lopp

